

дзяржаўная ўстанова адукацыі
«Дварэцкая сярэдняя школа»

Класная гадзіна ў 11 класе на тэму:

«Мама - самы родны і любы чалавек»

Халюкоў Віталій Уладзіміравіч,
класны кіраўнік 11 класа

Дварэц, 2019

Мэта: фарміраванне ў старшакласнікаў маральна-эстэтычных каштоўнасцей, павагі і ўдзячнасці да мам

Задачы: падвесці вучняў да разумення, што маці - самае святое для чалавека, пераважна жыцця на зямлі, аснова шчасця, добра, любові; спрыяць фармаванню разумення значнасці маці ў жыцці кожнага чалавека; выхоўваць любоў і клопат да маці.

Абсталяванне: камп'ютары, нагляднасць, вершы паэтаў, прыказкі.

Ход урока

1. Арганізацыйны момант.

2. Уводзіны ў тэму: загадка пра маці. - Хто цяплей сонца абагравае?

- Мама.

3. Паведамленне тэмы класнай гадзіны. Сёння на нашым класнай гадзіне мы будзем пытацца пра маму і пра свята для мам.

4. Работа па тэме ўрока.

- **Гісторыя стварэння свята.** У многіх краінах свету адзначаюць Дзень маці, праўда, у розны час. У Дзень маці ушаноўваюцца толькі маці і цяжарныя жанчыны, а не ўсе прадстаўніцы слабага полу. Па некаторых крыніцах традыцыя святкавання Дня маці бярэ пачатак яшчэ ў старажытным Рыме, Рымляне прысвячалі тры дні ў сакавіку (з 22 па 25) маці багоў - усходняй Кібелы

Старажытныя грэкі аддавалі даніну павагі маці ўсіх багоў - Гее. Для кельтаў Днём маці быў дзень ушанавання багіні Брыджыт. На Русі пачыталася Макоша - Багіня мацярынства

З XVII па XIX стагоддзе ў Вялікабрытаніі адзначалася «мамчына нядзеля». У гэты дзень юнакі і дзяўчаты, якія працавалі падмайстраў або слугамі, вяртаючыся дадому, прыносілі ў падарунак сваім мамам фруктовы пірог. Традыцыйна гэты старадаўні англійская свята адзначалася 22 сакавіка.

Дзень Маці - паступова прыжыўся ў Беларусі. Гэтае свята ў нашай краіне пачалі адзначаць з 1996 года ў адпаведнасці з загадам прэзідэнта РБ. Дзень маці ў РБ святкуецца 14 кастрычніка.

Дзень маці адказвае лепшым традыцыям адносіны беларусаў да мацярынства, аб'ядноўвае ўсе слаі беларускага грамадства на ідэях добра і шанавання жанчыны-Маці. Акрамя таго, як лічаць многія, неабходна павышаць статус жанчыны-маці. Дзень маці - свята параўнальна малады. Ён яшчэ не мае ўсталяваліся традыцый, у сямейным коле яго мала хто адзначае.

Гісторыя свята Дзень маці сыходзіць каранямі ў рэлігійнае свята - Пакроў Прасвятой Багародзіцы, ва ўсіх праваслаўных цэрквах у гэты дзень праводзіцца святочнае

богаслужэнне. Лічыцца, што ў 910 годзе ў Ерусаліме цудоўным чынам Багародзіца явіла сябе, падчас набажэнства многія людзі ўбачылі ў небе Маці Божую, якая пакрывала ўсіх людзей, якія маліліся шырокім белым покрывам (ці покрывам), імкнучыся абараніць ўсіх дзяцей Божых. Менавіта таму Дзень маці ў Беларусі прымеркаваны да гэтак важнага ў праваслаўнай рэлігійнай традыцыі свята.

- Прытча пра маму. Паслухайце прытчу. Гучыць ціхая музыка. Настаўнік чытае прыпавесць пра маму: «Імя анёла - мама!»

За дзень да нараджэння дзіця спытаў у Бога: -Я не ведаю, што я павінен рабіць у гэтым Міры.

Бог адказаў: -Я падару табе анёла, які заўсёды будзе побач з табой. - Але я не разумею яго мову ... -Анёл будзе вучыць цябе сваёй мове.

Ён будзе ахоўваць цябе ад усіх бед. -Як і калі я павінен вярнуцца да цябе?

-Твой Анёл скажа табе ўсё. - А як завуць майго Анёла?

- Усё роўна, як яго завуць ... ты будзеш называць яго: МАМА ...

На белым свеце ёсць словы, якія мы называем святымі. І адно з такіх святых, цёплых, ласкавых слоў - слова «мама». Слова, якое дзіця кажа часцей за ўсё - гэта слова «мама» слова, пры якім дарослы хмурны чалавек ўсміхнецца, - гэта таксама слова мама. Таму што гэтае слова нясе ў сабе цяпло матчыных рук, мацярынскага словы, матчынай душы.

Кожную секунду ў свеце нараджаюцца тры чалавекі. З першага дня жыцця дзіцяці маці жыве яго дыханнем, яго слязьмі, ўсмешкамі. Маці патрэбна дзіцяці. У гэтым сэнс яе жыцця. Любоў да свайго дзіцяці так жа натуральная, як красаванне бэзу ўвесну. Як сонца пасылае свае прамяні, грэючы ўсё жывое. Так і любоў маці сагравае ўсё жыццё дзіцяці. Мама дапамагае спасцігнуць духоўныя каштоўнасці. Ці не гэта трымае свет? Робіць яго вечным? У мамы самае добрае і ласкавае сэрца, самыя добрыя і ласкавыя рукі, якія ўмеюць ўсё.

В доме добрыми делами занята, тихо ходит по квартире доброта.

Утро доброе у нас. Добрый день и добрый час,

Добрый вечер, ночь добра, было доброе вчера.

И откуда, спросишь ты, в доме столько доброты,

Что от этой доброты приживаются цветы,

Рыбки, ёжики, птенцы? Я тебе отвечу прямо это – мама, мама, мама!

- Вобраз маці ў паэзіі. Конкурс чытальнікаў.

Вучні, цяпер я прапаную конкурс чытальнікаў вершаў пра маму.

Дзеці выразна чытаюць вершы.

Рукі маці

Іх цалавала зямля
Сваімі пясчанымі вуснамі
І каласамі;
Неба спякотай, вятрамі, дажджамі
Іх цалавала.
Пража нямала
З іх выпіла ў ночы бяссонныя
Свежасці ранняй.
Колькі яны запалілі сьвітанняў,
Зораў над намі.
Колькі сягоння на іх
Віднеецца чорных, глыбокіх
Шрамоў і маршчынаў,
Гэта сляды, што навекі пакінуў
Шлях наш суровы.
Толькі заўсёды,
Як мы зберымося дамоў
І на стол пакладзе рукі маці,
Быццам ад сонца, ад іх пасвятлее ў хаце
І ў сэрцы.

(Максім Танк)

Мама

Ласкавая, мілая, светлая
Любімая мама мая.
Яна, як бярозка, прыветная,
Што свеціцца ля ручая.

Яна, нібы яснае сонейка,
Што ззяе над роднай зямлёй.
Прашу я у Бога здароўечка
Для мамачкі любай маёй.

Прашу я ў Госпада міласці
Для ўсіх, хто шану яе,
Каб вочы ад шчасця свяціліся
У добрых, як мама, людзей.

(Галіна Дашкевіч)

Маці

Твой твар быў сонцам
Над маёй калыскай,
Якое я кранаў рукою,
якому прыглядаўся блізка.
Твой твар, як ветразь,
Над маёй калыскай
Вадзіў мяне
У мора казкі,
Вадзіў мяне ў мора ласкі
І зноў вяртаў мяне ў прыстань.

Твой твар
Быў над калыскай небам,
Небам зялёнага прадвесня.
Твой твар быў хлебам
І быў песняй.

(Алесь Барскі)

Вучні зачытваюць вершы, якія яны падрыхтавалі дома.

- Чытанне выказванняў пісьменнікаў, філосафаў пра маці.

Паслухайце выказванні пісьменнікаў пра маці. Чытаюцца выказванні і абгрунтоўваюцца.

1). Нет ничего святее и бескорыстнее любви матери.

В.Г.Белинский

2). Это великое предназначение женщины – быть матерью, хранительницей домашнего очага.

В.И.Белов

3). Вовремя, при жизни их должны мы сказать матерям всё доброе, что можем сказать, и сделать для них всё доброе, что можем сделать.

А.Г.Алексин

4). Любовь к Родине начинается с любви к матери. А человек начинается с его отношения к матери. И всё лучшее, что в человеке, достаётся ему от матери.

Ю.Я.Яковлев

5). Мать – самое уважаемое, что ни есть в жизни, самое родное – вся состоит из жалости...

В.М.Шукшин

6). Горжусь ... что имел подобную мать, ни о чём и ни о ком у меня мысль так не светла, воспоминание так не светло, как о ней.

И.А.Гончаров

7). Талант у нас со стороны отца, а душа со стороны матери.

А.П.Чехов

8). Дайте нам лучших м а т е р е й, и мы будем лучшими людьми.

Ж.П.Рихте

- Гульня «Якасці мамы» Ці ведаеце вы якасці, уласцівыя мамам?

Дзеці называюць. Дабрыня - гэтай якасцю валодае кожная кахаючая дзіцё мама.

Пяшчота - гэта ўласцінасць душы можна ўбачыць у поглядзе мамы, пачуць у яе голасе.

Мудрасць - уменне разумна вырашаць розныя складаныя пытанні, даваць мудрыя парады.

Мама - гэта імя Бога на вуснах і ў сэрцах маленькіх дзяцей. Усё прыгожае ў чалавеку - ад прамянёў сонца і ад сэрца маці. Мама - гэта вечнае і непереходзящее. Мама - гэта душа, цеплыня, любоў. Дзеці любяць сваіх маці і прысвячаюць ім свае вершы.

І днём і доўгай цёмнай ноччу ждём мы мацярынскай любові і ласкі. За ўвесь мы плацім маме удзячнасцю і пяшчотнай любоўю. Матчына любоў ... Яна надае сілы слабому, дапамагае сумнявацца, натхняе на подзвіг ...

Гульня «Мая мама самая ...» Дзеці па чарзе называюць мая мама самая ...

Мамы не толькі не дасыпаюць ночамі, хвалююцца і клапоцяцца, каб дзіця было здоравае, сыты, жыццярэды, шчаслівы. Мама - гэта акно ў вялікі свет. Яна дапамагае нам зразумець прыгажосць вялікага свету: лясы і неба, месяца і сонца, аблакаў і зорак. Гэта ўрокі прыгажосці на ўсё жыццё ...

Мы вырастаем, пакідаем бацькаву хату, але ў душы заўсёды захоўваем цяпло бацькоўскага дома, створанае рукамі нашых мам. А зараз мы паглядзім, ці ведаюць хлопцы, якія рукі ў іх мам? (Хлопцы з завязанымі вачыма, чапаючы рукі па чарзе ўсіх мам, павінны даведацца рукі сваёй. У сваю чаргу, мамы здымаюць з рук кольцы, і ўвесь час мяняюцца месцамі)

У раннім дзяцінстве бацькі любяць дзяцей безагляднай любоўю. Пазней стрыманасць, а часам і рэзкасць. Вашым мамам не ўсё роўна з кім вы сябруеце, з кім гуляеце, у колькі прыходзіце дадому. Вашы мамы за вас перажываюць, таму што ім не абьякавы ваш лёс.

- Прыказкі аб маці. Дзеці чытаюць прыказкі.

Знаёмства з рускімі прымаўкамі.

- При солнце тепло, а при матери добро.

- Мать кормит детей, а земля людей.

- Мать праведна – ограда камена.

- Без отца – полсироты, а без матери и вся сирота.

- Молода жена плачет до росы утренней, сестра – до золота кольца, мать – до веку.

- Добрые дети – дому венец, злые дети – дому конец.

- Живы родители – почитай, померли – поминай.

- Какова матка, таковы и детки.

- Куда матушка, туда и дитяtko.

- Для матери ребёнок – до ста лет детёнок.

- Не та мать, что родит, а та, что ходит.

Вынік класнай гадзіны

Ці спадабалася вам мерапрыемства? Што новага даведаліся пра маму?

У свята маці павіншуйце ўсіх жанчын, якія носяць самае роднае і любімае ўсімі дзецьмі імя. Пажадайце ім, каб іх асобы стамляліся толькі ад усмешак, а рукі ад букетаў кветак. Хай іх дзеці былі паслухмяныя. Хай іх хатні ачаг ўпрыгожвала ўтульнасць, дастатак, каханне. Хай будуць яны здаровыя і шчаслівыя.